

САДРЖАЈ

I. УВОД.....	9
II. ДРУШТВЕНА ФУНКЦИЈА СИСТЕМА ОДБРАНЕ.....	13
III. ФОРМАЛНИ ИЗВОРИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ФУНКЦИОНИСАЊЕ СИСТЕМА ОДБРАНЕ.....	17
A. ИЗВОРИ УНУТРАШЊЕГ ПРАВА.....	17
B. ИЗВОРИ МЕЂУНАРОДНОГ ПРАВА.....	22
1. ПОВЕЉА ОУН.....	22
2. КОНВЕНЦИЈЕ О ОГРАНИЧЕЊУ И ЗАБРАНИ УПОТРЕБЕ НЕКИХ ВРСТА ОРУЖЈА.....	24
2.1. Општа правна начела у вези са употребом оружја.....	26
2.2. Правни статус неких врста конвенционалног оружја.....	29
2.3. Правни статус оружја за масовно уништење.....	32
2.3.1. Хемијско оружје.....	32
2.3.2. Бактериолошко оружје.....	38
2.3.3. Оружје за промену човекове околине.....	39
2.3.4. Нуклеарно оружје.....	40
3. ЖЕНЕВСКЕ КОНВЕНЦИЈЕ (ХУМАНИТАРНО ПРАВО).....	43
3.1. Домашај и мере обезбеђења примене.....	43
3.2. Војна историја Србије и хуманитарно право.....	47
4. ДРУГИ МЕЂУНАРОДНИ СПОРАЗУМИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ФУНКЦИОНИСАЊЕ СИСТЕМА ОДБРАНЕ.....	56
IV. СТРАТЕГИЈА ОСТВАРИВАЊА ФУНКЦИЈЕ СИСТЕМА ОДБРАНЕ.....	59
1. ИНДИВИДУАЛНА ОДБРАНА.....	60
2. КОЛЕКТИВНА ОДБРАНА.....	61
2.1. Колективна одбрана као класичан војносавезнички однос.....	61
2.1.1. Поглед на војне савезе у 19. и 20. веку.....	76
2.1.2. Србија и питање војног савезништва.....	99
2.1.3. Неке карактеристике уговора о војном савезништву.....	106
2.2. Колективна одбрана као смисао система колективне безбедности ОУН.....	116
2.2.1. Осврт на систем колективне безбедности ОУН.....	116
2.2.2. Мултинационалне операције као начин постизања колективне безбедности.....	119
2.2.2.1. Појмовно одређење и критеријуми учешћа.....	120
2.2.2.2. Одлучивање о упућивању и повлачењу из мултинационалних операција.....	121

V. СТРУКТУРА СИСТЕМА ОДБРАНЕ	125
A. ФУНКЦИОНАЛНИ ЕЛЕМЕНТИ СИСТЕМА ОДБРАНЕ	129
1. ОДБРАМБЕНЕ АКТИВНОСТИ	129
1.1. Војна одбрана	130
1.2. Цивилна одбрана	131
1.2.1. Појам, циљеви и структура	131
1.2.2. Систем заштите и спасавање људи, материјалних и културних добара и животне средине у ванредним ситуацијама	133
1.2.2.1. <i>Задачи система заштите и спасавања</i>	135
1.2.2.2. <i>Начела система заштите и спасавања</i>	137
1.2.2.3. <i>Међународна сарадња у области заштите и спасавања</i>	138
1.2.3. Систем цивилне заштите	138
1.2.3.1. <i>Међународноправни аспекти цивилне заштите</i>	138
1.2.3.2. <i>Унутрашњеправни аспекти цивилне заштите</i>	145
1.2.3.2.1. <i>Врсте и мере цивилне заштите</i>	146
1.2.3.2.2. <i>Задачи цивилне заштите</i>	148
1.3. Неоружани облици отпора.....	162
1.4. Безбедност и заштита система одбране	164
1.5. Осматрање, рано упозоравање, обавештавање и узбуњивање	168
2. ОДБРАМБЕНЕ МЕРЕ	171
2.1. Проглашење ратног стања.....	171
2.1.1. Унутрашњеправни аспекти	171
2.1.2. Међународноправни аспекти	176
2.2. Проглашење ванредног стања.....	179
2.3. Проглашење ванредне ситуације.....	183
2.4. Извршење мобилизације	184
2.5. Предузимање мера приправности.....	187
3. ПОСЛОВИ ОДБРАНЕ	187
B. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ЕЛЕМЕНТИ СИСТЕМА ОДБРАНЕ.....	190
1. НАДЛЕЖНОСТ ЗАКОНОДАВНЕ ВЛАСТИ (ПАРЛАМЕНТА).....	190
2. НАДЛЕЖНОСТ ШЕФА ДРЖАВЕ	191
3. НАДЛЕЖНОСТ ВЛАДЕ	194
3.1. Надлежност министарстава	196
3.1.1. Надлежност Министарства одбране	196
3.1.1.1. <i>Надлежност Генералштаба</i>	202
3.1.1.2. <i>Надлежност Војнобезбедносне и Војнообавештајне агенције</i>	203
3.1.1.2.1. <i>Војнобезбедносна агенција (ВБА)</i>	204
3.1.1.2.2. <i>Војнообавештајна агенција (ВОА)</i>	209
3.1.1.2.3. <i>Посебна овлашћења ВБА и ВОА</i>	210

3.1.1.2.4. Извештавање и обавештавање од стране ВБА и ВОА	211
3.1.1.2.5. Руковођење и унутрашње уређење ВБА и ВОА	212
3.1.1.2.6. Припадници ВБА и ВОА.....	213
3.1.1.2.7. Надзор, контрола и финансирање рада ВБА и ВОА	215
3.1.2. Надлежност војне полиције	216
3.2. Надлежност Министарства унутрашњих послова	218
3.3. Надлежност осталих министарстава.....	219
4. НАДЛЕЖНОСТ ОРГАНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ.....	221
5. НАДЛЕЖНОСТ ОРГАНА ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	222
6. НАДЛЕЖНОСТ СУДОВА И ТУЖИЛАШТВА.....	224
7. ШТАБОВИ ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ	224
8. ПОВЕРЕНИЦИ И ЈЕДИНИЦЕ ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ.....	227
9. ПРАВНИ ПОЛОЖАЈ ВОЈСКЕ У СИСТЕМУ ОДБРАНЕ	232
9.1. Поглед на историјат српске војске	232
9.2. Појам, функција и употреба војске.....	236
9.3. Организација, структура и састав војске	243
9.3.1. Унутрашњеправни аспекти	243
9.3.2. Међународноправни аспекти.....	247
9.4. Начела службе у војсци.....	261
V. ОСТАЛИ СУБЈЕКТИ СИСТЕМА ОДБРАНЕ	267
1. ГРАЂАНИ КАО СУБЈЕКТИ СИСТЕМА ОДБРАНЕ	267
1.1. Општа обавеза грађана у систему одбране.....	267
1.2. Посебне обавезе грађана у систему одбране.....	268
1.2.1. Војна обавеза.....	268
1.2.2. Радна обавеза.....	277
1.2.3. Материјална обавеза	280
1.2.4. Обавеза учешћа у систему заштите и спасавања и у цивилној заштити.....	284
2. ПРИВРЕДНА ДРУШТВА, ДРУГА ПРАВНА ЛИЦА И ПРЕДУЗЕТНИЦИ КАО СУБЈЕКТИ СИСТЕМА ОДБРАНЕ.....	286
Г. ПРАВНИ АСПЕКТИ ОДГОВОРНОСТИ У СИСТЕМУ ОДБРАНЕ	289
1. КРИВИЧНА ОДГОВОРНОСТ.....	290
1.1. Кривична дела против Војске Србије.....	292
1.2. Кривична дела против човечности и других добара заштићених међународним правом.....	293
1.3. Кривична дела против уставног уређења и безбедности Републике Србије	296
2. ПРЕКРШАЈНА ОДГОВОРНОСТ.....	298

2.1. Прекршајна одговорност правних лица.....	298
2.2. Прекршајна одговорност физичких лица.....	304
3. ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ	307
4. МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ	311
Д. ПЛАНОВИ ОДБРАНЕ И ФИНАНСИРАЊЕ СИСТЕМА ОДБРАНЕ	313
1. ПРИПРЕМЕ ПЛАНОВА ОДБРАНЕ.....	313
2. ФИНАНСИРАЊЕ СИСТЕМА ОДБРАНЕ.....	317
ЛИТЕРАТУРА.....	320
РЕЗИМЕ	325
SUMMARY.....	327
РЕЗЈУМЕ	329